

УЧЕБНА ПРОГРАМА ПО МАЙЧИН АРМЕНСКИ ЕЗИК ЗА III КЛАС ИЛИ ЗА ТРЕТА ГОДИНА НА ОБУЧЕНИЕ

(ИЗБИРАЕМИ УЧЕБНИ ЧАСОВЕ И/ИЛИ ФАКУЛТАТИВНИ УЧЕБНИ ЧАСОВЕ)

КРАТКО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

Тематичните области, езиковите средства и речевите дейности в учебната програма са ориентирани към интересите, възрастта и опита на учениците и следват спираловидния принцип, който дава възможност за повторяемост, за постепенно разширяване и задълбочаване на знанията, уменията и компетентностите и се отнася за всеки следващ клас и за всяка следваща година на обучение. Въвеждането на нови понятия се осъществява на емпирико-описателно равнище с приоритет към практическите знания и умения.

В трети клас или през третата година на обучение продължава процесът на овладяване на езиковите и литературни знания, включва се нова информация за езиковите единици, нови за учениците части на речта, както и нови литературни произведения.

Образователно-възпитателният процес по майчин арменски език в III клас или през третата година на обучение има за цел да:

- усъвършенства уменията на учениците за овладяване на майчиния език чрез формиране на основните комуникативно-речеви умения – слушане, говорене, четене и писане;
- обогати знанията за строежа на книжовния език, езиковите и речеви единици и да формира умения за прилагане на определени правоговорни, правописни и граматически норми в устната и писмена реч на учениците;
- развие уменията на учениците за възприемане, осмисляне и интерпретиране на художествен текст, съобразно възрастта им;
- усъвършенства комуникативно-речевите умения и компетентности на учениците за създаване на собствен текст по словесна или визуална опора;
- развие наблюдателността, логическото мислене и познавателните интереси на учениците чрез системно изградени междупредметни връзки;
- формира отношение на толерантност към културната различност и приобщаване към общочовешките ценности;
- формира отношение на уважение към културните различия.

Тази учебна програма осигурява възможност за изучаване на учебния предмет *майчин език* в зависимост от годината на обучение за ученици извън III клас при условията на Закона за предучилищното и училищното образование.

УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ

Теми	Компетентности като очаквани резултати от обучението	Нови знания
<p>I. ТОВА СЪМ АЗ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Моето здраве. Части на тялото • Училище – сграда, образование • Аз и моите приятели – външен вид, характер (основни понятия), професии • Семейството и близките ми – външен вид, характер (основни понятия), професии 	<p>СЛУШАНЕ Ученикът може:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Да разбира общото съдържание на прочетен кратък текст, като се говори ясно, със стандартно произношение и характерна за езика интонация; • Да разбира елементарни полезни подробности от съдържанието на текст по изучаваните тематични области; • Да се включва адекватно в диалог, след като е изслушал събеседниците си, за да изрази мнение и да репликира уместно; • Да се ориентира в пространството, времето и числата до 100. <p>Ученикът:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Може да слуша съсредоточено; разбира несложни приказки и стихотворения на арменски език, записани на аудио/видео носители; • Възприема и осмисля разказани/прочетени приказки, разкази, рецитирани стихотворения и да отговаря на въпроси или да задава въпроси по текстовете; • Разбира адаптирани текстове от различни жанрове с позната лексика; • Слуша, разбира и се включва уместно в диалози, водени в клас и в семейството на позната тематика; • Разграничава и разбира използването на членувани съществителни; • Слуша и изпълнява песни на арменски език. <p>ЧЕТЕНЕ Ученикът може:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Да чете и разбира съдържанието на онагледен кратък текст, съответстващ на тематичните области; • Да чете и рецитира стихотворения; 	<ul style="list-style-type: none"> • Местоимение – лични, притежателни, показателни (множествено число) • Съществителни имена – собствени, нарицателни, умалителни (изключения при образуване на множествено число) • Числителни имена – бройни, редни • Въпросително изречение • Възклицателно изречение • Прилагателно име – степенуване на прилагателни имена
<p>II. ТОВА Е МОЯТ СВЯТ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Мойт дом – помещения и мебели • Моето училище – учебни предмети, дни на седмицата • Моята улица, мойт квартал • В магазина • Числата до 100 • Часовник: кръгли часове, минути, секунди 		
<p>III. АЗ ОПОЗНАВАМ И ОПАЗВАМ ПРИРОДАТА</p>		

<ul style="list-style-type: none"> • Животните, растенията и тяхната среда • Географски и природни обекти • Аз опазвам природата 	<ul style="list-style-type: none"> • Да разбира прочетен текст на поздравителни картички, електронни съобщения и кратки лични писма; • Да чете на глас или наум достъпен художествен текст; да го коментира, да отговори на въпроси по текста; • Чрез подборно четене да разграничава епизодите в кратък повествователен текст; да изразява отношение към прочетеното. 	<ul style="list-style-type: none"> • Определителен член • Глаголи – сегашно и минало време
<p>IV. АЗ ОПОЗНАВАМ СВЕТА</p> <ul style="list-style-type: none"> • Типични за България и Армения празници • Моята ваканция; интереси и хоби • Известни градове, географски и природни обекти в Армения и България • Ереван - столицата на Армения • София – столицата на България 	<p>ГОВОРЕНЕ При диалогична реч Ученикът може да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Води разговор по изучаваните тематични области, като задава и отговаря на въпроси; • Изразява желанието си и конкретни свои потребности; • Разбира, превежда правилно и използва уместно членувани и нечленувани съществителни имена; • Изказва и отговаря по общоприетия традиционен начин благопожелания, свързани с определени празници. <p>Ученикът може да се:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Включва в ролеви игри и ситуативни диалози. 	<ul style="list-style-type: none"> • Диалог • Лично писмо • Разговор • Описание • Епизод • Преразказ

<p>V. ЛИТЕРАТУРА, ФОЛКЛОР И ТРАДИЦИИ</p> <p><i>В определени уроци да има елементи и/или рубрика за културата на Армения, както и интегрирани въпроси и теми от областта на гражданското образование и устойчивото развитие. Да има активно приложение на информационните технологии в урочната дейност. Изкуствата и технологиите да са представени в дейностите.</i></p> <p>VI. ЧИТАТЕЛСКИ ИНТЕРЕС</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ориентира в комуникативна ситуация, изискваща използване на форми на вежливост; • Включва в отбелязването на годишнини по определен повод; • Ориентира и да използва правилна граматична форма на изучените граматически структури и части на речта. <p>При монологична реч</p> <p>Ученикът може:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Да говори, макар и бавно, по изучаваните тематични области; • Да разказва за всекидневните си дейности, интереси и хоби; • Да описва предмети и явления, хора, животни; • Да рецитира стихотворения, да отгатва гатанки, да изпълнява песни на арменски език; • Да преразказва прочетен текст; • Да разказва по картина или серия от картини. <p>ПИСАНЕ</p> <p>Ученикът може:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Да пренася правилно думи; • Да пише графически правилно и четливо; • Да пише правилно под диктовка; • Да преписва точно кратък текст; • Може да разграничава и употребява адекватно в писмената си реч думите според значението им; • Да пише свой кратък текст по изучаваните тематични области, като използва елементарни стандартни изрази и опори; • Да конструира изрази и изречения; • Да пише правилно думи и граматични форми с правописни особености; • Може да употребява и изписва правилно съобщителни, въпросителни и възклицателни изречения, единствено и множествено число, местоимения и числителни имена; 	<ul style="list-style-type: none"> • Разказ • Герой, герои • Автор • Поздравителна картичка • Приказка • Стихотворение • Редактиране • Фолклорна песен • Литературни текстове <p>Основни лексикални единици, необходими за постигане на очакваните резултати.</p>
---	---	--

	<ul style="list-style-type: none"> • Да разграничава и използва правилно в писмената си реч членувани и нечленувани съществителни имена; • Да използва правописен речник; • Да преразказва писмено кратки и достъпни за възрастта литературни произведения; • Да предаде в писмена форма чута или въображаема история/случка. <p>Ученикът може:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Да състави и напише поздравителна картичка по определен повод; • Да направи писмено описание на себе си и семейството; • Да поставя правилно въпросителния и възклицателния знак във въпросителни и възклицателни изречения; • Да преработва, да редактира текст, като внася промени в него. 	
--	---	--

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНО ПРОЦЕНТНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА УЧЕБНИТЕ ЧАСОВЕ ЗА ГОДИНАТА

Годишен брой часове за изучаване на учебния предмет в III клас или през третата година на обучение в избираемите учебни часове и/или факултативните учебни часове – 64.

Препоръчително разпределение на учебните часове

За нови знания	50%
За упражнения, преговор, обобщение и практически дейности	50%

СПЕЦИФИЧНИ МЕТОДИ И ФОРМИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ПОСТИЖЕНИЯТА НА УЧЕНИЦИТЕ

В началото на учебната година се диагностицират знанията и уменията на учениците по майчин арменски език. На основата на резултатите се планира работата за компенсиране на констатирани проблеми в езиковото им развитие. Оценка на знанията и уменията по майчин арменски език в III клас или през третата година на обучение се извършва под формата на наблюдение на успехите

и трудностите на всеки отделен ученик. През учебната година се провежда междинно ниво, а в края на годината знанията и уменията на учениците се оценяват чрез изходно ниво.

Текущи оценки за учебен срок	
Устни изпитвания и участия в работа в клас	минимум 1 оценка
Писмени изпитвания и домашни работи	минимум 1 оценка

ДЕЙНОСТИ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА КЛЮЧОВИТЕ КОМПЕТЕНТНОСТИ И МЕЖДУПРЕДМЕТНИ ВРЪЗКИ

Обучението по майчин език подпомага формирането на ключови компетентности в съответствие с възрастовите психофизиологически особености на развитие на учениците.

Обучението се осъществява чрез:

- личностно-ориентирано обучение, което позволява индивидуализиран и диференциран подход;
- формиране на базова култура на личността: нравствена, естетическа, физическа, култура на труда и на общуването;
- творчески умения и независимо мислене;
- изграждане на положително отношение към изучаването на арменски език, култура, бит и традиции;
- изграждане на нагласа за межкултурно общуване, развиване на толерантност и интерес към други култури и модели на поведение.

КЛЮЧОВИ КОМПЕТЕНТНОСТИ	ДЕЙНОСТИ И МЕЖДУПРЕДМЕТНИ ВРЪЗКИ
<i>Умения за общуване на чужди езици</i>	Осъзнаване на езика като средство на общуване между хората; осмисляне на езика чрез сравнение с други езици; постигане на правилен избор на езикова форма.
<i>Математическа компетентност и основни компетентности в областта на природните науки и на технологиите</i>	Определяне броя на звуковете и буквите в думите, на думите в изречението и на изреченията в текст, използване на геометрични фигури при моделиране на думи, бройни и редни числителни; разграничаване на единствено и множествено число на съществителните имена и глаголите. Познание за процеси в природата; знания за родно място, годишни времена, опазване на природата и околната среда. Връзка с учебни предмети математика, човекът и природата и човекът и обществото
<i>Дигитална компетентност</i>	Използване на електронни средства.
<i>Умения за учене</i>	Преобразуване на изречения; изработване на индивидуална стратегия за успешно учене; изграждане на умения за работа с речник; рецитиране на стихотворения;

	<p>четене наум и на глас на художествен текст; участие в диалог по конкретна тема с опора на художествен текст, илюстрация и др.; изобразителни дейности (в екип и индивидуални) – илюстриране, изработване и надписване на картички. Несложни, краткосрочни проектни дейности (в екип и индивидуални), сценарийни (подготовка на извънкласни програми), театрално-игрови дейности (в екип и индивидуални) – танцови движения, мимики и жестове, сценки, драматизации и др.</p> <p>Връзка с всички учебни предмети.</p>
<i>Социални и граждански компетентности</i>	<p>Изпълнение на различни роли в общуването – на слушащ и на говорещ. Работа в групи, съвместни проекти, общуване със съученици и учител, изразяване и разбиране на различни гледни точки.</p> <p>Връзка с всички учебни предмети.</p>
<i>Инициативност и предприемачество</i>	<p>Дейности в група, изпълняване на задачи за планиране на времето, представяне на собствени идеи.</p> <p>Връзка с учебен предмет технологии и предприемачество.</p>
<i>Културна компетентност и умения за изразяване чрез творчество</i>	<p>Дейности за опознаване на собствената култура в контекста на световното културно наследство, като ученикът активно участва в дейности (тържества, празници и др.), посветени на България и на Армения.</p> <p>Връзка с учебните предмети музика и изобразително изкуство.</p>
<i>Умения за подкрепа на устойчивото развитие и за здравословен начин на живот и спорт</i>	<p>Дейности, формиращи навици за водене на здравословен начин на живот при съответните теми в обучението по майчин арменски език.</p> <p>Връзка с учебни предмети човекът и природата, музика и физическо възпитание и спорт.</p>

Забележка: Посочените дейности са примерни и не изчерпват възможностите за изграждане на междупредметни връзки.